

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 31 maja 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Przewodniczący: Wojciech Ilnicki, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego; NSZZ „Solidarność”

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu, pozostali zaproszeni goście i eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Zespołu z dnia 27.04.2021r.
3. Informacja o wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Kopalni Węgla Brunatnego Turów.
4. Omówienie bieżącej działalności i problemów Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego województw: zachodnio-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego oraz kujawsko-pomorskiego.
5. Informacja o przebiegu prac nad projektem dyrektywy o adekwatnych wynagrodzeniach minimalnych w UE. Problem komunikacji rządu z partnerami społecznymi.
6. Ekspertyza w sprawie praktyki układów zbiorowych pracy w Polsce – informacja z Posiedzenia Prezydium RDS.
7. Implementacja porozumienia europejskich partnerów społecznych ws. cyfryzacji - dyskusja.
8. Sprawy różne.
 - informacja o stanie prac nad ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Ad 1.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przywitał członków Zespołu oraz gości i przeszedł do omówienia porządku obrad posiedzenia.

Ad 2.

Członkowie Zespołu jednogłośnie przyjęli protokół z posiedzenia Zespołu w dniu 27 kwietnia 2021 roku.

Ad 3.

Przed rozpoczęciem merytorycznej dyskusji Przewodniczący Zespołu przedstawił informację na temat sporu wokół Kopalni Węgla Brunatnego Turów.

W dniu 21 maja br. Europejski Trybunał Sprawiedliwości na wniosek rządu czeskiego zobowiązał Polskę do natychmiastowego zaprzestania wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów do czasu merytorycznego rozstrzygnięcia. Przewodniczący podkreślił, że wyłączenie kopalni Turów może spowodować szereg niekorzystnych konsekwencji, w tym najprawdopodobniej zamknięcie elektrowni Turów, której funkcjonowanie bez udziału węgla wydobywanego w kopalni jest niemożliwe. To z kolei wiąże się ze spadkiem produkcji energii w kraju o ok. 7% oraz odcięciem dostaw ogrzewania oraz ciepłej woli dla większości mieszkańców gminy Bogatyni oraz Zgorzelca. Dodał, że zamknięcie kopalni i elektrowni Turów najpewniej skutkowałoby kilkuprocentową podwyżką cen energii na rynku hurtowym. Ponadto poruszył kwestię koncesji na wydobywanie węgla brunatnego i kopalni towarzyszących ze złoża „Turów”. Poinformował, że termin obowiązywania obecnej koncesji został przedłużony do 2044 roku. Dodał, że w wyniku negocjacji, które odbyły się pomiędzy stroną czeską, polską i niemiecką zostało podpisane porozumienie, w myśl którego np. na wniosek Czech postawiono dodatkowy ekran zabezpieczający przed utratą wody. Zaznaczył, że zarówno badania polskich, jak i czeskich hydrologów nie potwierdziły negatywnego oddziaływania polskiej kopalni na czeskie wody gruntowe, a obserwowany opad wody nie jest związany z działaniem Kopalni Węgla Brunatnego Turów. Dodał, że Premier Mateusz Morawiecki przedstawił związkom zawodowym pisemne zobowiązanie o możliwości dalszego funkcjonowania Kopalni i Elektrowni Turów. Przewodniczący zapewnił, że będzie informował członków Zespołu o przebiegu procesu i rozstrzygnięciu tego konfliktu. Następnie otworzył dyskusję w tej sprawie.

Pan Krzysztof Matela, Przewodniczący WRDS Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wiceprezes Zarządu BCC zapytał o przebieg wcześniejszych rozmów polsko-czeskich w sprawie Turowa.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” powiedział, że negocjacje ze stroną czeską trwały ponad cztery lata. W ich trakcie udzielono Czechom kilkudziesięciu tysięcy odpowiedzi, przeprowadzono kilka spotkań z mieszkańcami oraz przedstawicielami samorządów i organizacji z tego regionu Czech. Dodał, że negocjacje zakończyły się podpisaniem porozumienia, które zakładało m.in. budowę ekranu filtracyjnego. Podkreślił, że strona polska ma potwierdzenia otrzymania wszelkich przekazanych wyjaśnień i odpowiedzi, zarówno przez stronę czeską, jak i niemiecką.

Pan Krzysztof Matela, Przewodniczący WRDS Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wiceprezes Zarządu BCC zapytał jaki jest cel działania ze strony Czechów.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” wyjaśnił, że wokół Kopalni Węgla Brunatnego Turów znajduje się 8 konkurencyjnych niemieckich i czeskich kopalni. Dodał, że w jego opinii zamiarem jest pozbawienie Polski wpływów z funkcjonowania kopalni i elektrowni Turów na korzyść kopalni czeskich i niemieckich. Wskazał również na charakter polityczny sporu i związek z trwającą w Czechach kampanią wyborczą przed wyborami parlamentarnymi. Dodał, że na wniosek Czech w ramach środków tymczasowych TSUE podjął decyzję o natychmiastowym nakazie wstrzymania wydobycia węgla w kopalni Turów. Obecnie trwają negocjacje ze stroną czeską, by ta wyraziła zgodę na podpisanie umowy międzyrządowej, która określi ramy wspólnego porozumienia. Według stanowiska polskiego rządu po podpisaniu umowy, Czesi powinni wycofać wniesioną do TSUE skargę.

Ad 4.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przeszedł do omówienia bieżącej działalności i problemów Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego województw: zachodniopomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego oraz kujawsko-pomorskiego. Dodał, że jest to pierwsze z serii spotkań, które mają zostać przeprowadzone przez Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego z udziałem przedstawicieli Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego.

Następnie **Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii** poinformowała o zaplanowanym na dzień 14 czerwca 2021 roku spotkaniu Premiera Jarosława Gowina z Przewodniczącymi Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego. Wyraziła gotowość strony rządowej do spotkań i dialogu z WRDS-ami, jeżeli tylko zaistnieje taka potrzeba.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” wyraził nadzieję, że każde z odbytych spotkań przyniesie wymierne korzyści. Dodał, że zamiarem członków Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego było trwałe włączenie dyskusji z przedstawicielami WRDS-ów do zakresu prac. Według NSZZ „Solidarność” nie ma potrzeby tworzenia kolejnego Podzespołu ds. dialogu regionalnego. Dodał, że zgodnie ze wcześniejszymi deklaracjami dyskusja w tym zakresie odbywać się będzie na posiedzeniach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego.

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii powiedziała, że nie widzi zasadności i potrzeby tworzenia kolejnego Podzespołu kierowanego do WRDS-ów. Dodała, że rolą Rady Dialogu Społecznego jest przedstawianie problematyki zróżnicowanej, regionalnej wynikającej z dialogu z WRDS-ami. Dodała, że jeżeli dany WRDS zwróci się o bezpośrednie spotkanie ze stroną rządową to takie spotkania zostanie zorganizowane.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” zwrócił się do przedstawicieli Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego o zabranie głosu.

Pan Adam Liszczewski, Przewodniczący WRDS Województwa Pomorskiego, Przewodniczący OPZZ Województwa Pomorskiego podkreślił, że Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Pomorskiego jest najbardziej aktywnym WRDS-em w Polsce. Na posiedzeniach WRDS-u omawiane jest szerokie spectrum tematów o dużym znaczeniu dla regionu, stanu gospodarki województwa pomorskiego, stanu ochrony zdrowia w województwie pomorskim, kwestie związane z systemem PRM, problemy edukacji i oświaty, opieki społecznej oraz sprawy pracownicze. Wskazał na wątpliwości i brak satysfakcji członków WRDS-u w zakresie skuteczności działania i efektywności dialogu prowadzonego na poziomie regionalnym. Podkreślił brak lub ogólnikowe odpowiedzi urzędów centralnych na przekazywane uchwały i stanowiska WRDS-u oraz brak zainteresowania ministerstw podejmowaną tematyką istotną dla regionów. Z drugiej strony wskazał na bardzo dobrą współpracę pomiędzy członkami WRDS-u i dążenie do konsensusu

pomimo różnic światopoglądowych, politycznych i interesów środowiskowych. Następnie przedstawił propozycje zmian do ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, w tym m.in. zmianę zapisu dotyczącego procedury głosowania, liczebności i zasad udziału w pracach WRDS-ów, potrzebę podniesienia wysokości kwoty na finansowanie działalności do 300 tys. rocznie dla każdego z WRDS-ów, wprowadzenie prawa umożliwiającego wpis na listę mediatorów osób wskazanych przez WRDS-y oraz zmian kryterium reprezentatywności. Powiedział, że wszystkie przedstawione uwagi WRDS Województwa Pomorskiego zostaną przekazane na piśmie.

Pani Joanna Glezman, kierownik Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego, WRDS Województwa Warmińsko-Mazurskiego przedstawiła zagadnienia, którymi zajmuje się WRDS Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Poza zadaniami Rady takimi jak opiniowanie dokumentów wojewódzkich, projektów dokumentów, raportów z ich realizacji, głównym tematem prac WRDS w bieżącym roku były kwestie związane z sytuacją pandemiczną. Nadmieniła, że członkowie Prezydium WRDS uczestniczą w spotkaniach zespołu kryzysowego, który funkcjonuje przy Wojewodzie Warmińsko-Mazurskim. Obecnie WRDS rozpoczął prace nad tematem dotyczącym rybactwa śródlądowego i gospodarki rybackiej w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Dodała, że zadaniem Zespołu ds. gospodarki i polityki regionalnej będzie wypracowanie rekomendacji dotyczących przepisów prawa związanych z rybactwem śródlądowym. Poinformowała o planach zorganizowania konferencji w tym zakresie. Dodała, że w najbliższym terminie zaplanowano również szkolenie dotyczące problematyki związanej z gospodarką i rozwojem. Następnie odniosła się do zgłoszonych propozycji zmian do ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu Społecznego. Przypomniała, że WRDS Województwa Warmińsko-Mazurskiego podnosiła kwestię rozszerzenia uprawnień dotyczącego zwrotu kosztów za przejazdy dla przedstawicieli grup roboczych działających w ramach WRDS-ów.

Pan Krzysztof Matela, Przewodniczący WRDS Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wiceprezes Zarządu BCC zwrócił uwagę na sprawniejsze funkcjonowanie WRDS w trakcie trwania pandemii. Dodał, że w jego opinii celem działania WRDS-u powinien być dialog i rozwiązywanie bieżących problemów regionu. Stwierdził, że według niego pożądanymi kierunkami działań są: lokalne problemy często na linii pracodawcy-pracownicy, akcjonariusz-pracownicy, kwestie dotyczące lokalnego bezrobocia i przygotowania państwowych instytucji samorządowych do funkcjonowania na zmieniającym się rynku,

walka z pandemią, edukacji i oświata w warunkach nauki zdalnej, rozwój elektromobilności w województwie oraz opiniowanie i ocenianie różnych inicjatyw dotyczących m.in. Nowego Ładu, planu zagospodarowania dolnej Wisły. Dodał, że w ramach własnych inicjatyw WRDS przygotowuje projekt zmian zasad systemu podatkowego. Następnie odniósł się do głównych problemów WRDS. Zwrócił uwagę na brak zdolności sprawczej i zbyt dużą liczebność WRDS-u.

Przedstawicielka WRDS w Województwie Zachodniopomorskim powiedziała, że problemy WRDS-u są podobne do tych, które przedstawił przedmówca. Dodała, że WRDS na posiedzeniach zajmuje się bieżącymi problemami regionu oraz kwestiami związanymi z pandemią.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” podziękował przedstawicielom WRDS-ów za stanowiska i otworzył dyskusję.

Pan Krzysztof Matela, Przewodniczący WRDS Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wiceprezes Zarządu BCC stwierdził, że trzeba zmniejszyć liczebność WRDS-ów.

Pan Adam Liszczewski, Przewodniczący WRDS Województwa Pomorskiego, Przewodniczący OPZZ woj. Pomorskiego zauważył, że w składzie samego Prezydium znajduje się 10 osób. Dodał, że problemem jest rozszerzanie się WRDS-u i powoływanie nowych przedstawicieli.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” zadeklarował, że wszelkie propozycje zmian do ustawy zostaną przekazane do Prezydium RDS i Sekretarzy.

Pani Joanna Glezman, kierownik Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego, WRDS Województwa Warmińsko-Mazurskiego zwróciła uwagę na problem z uzyskaniem kworum do głosowania.

Pani Barbara Surdykowska, Ekspert NSZZ „Solidarność” odnosząc się do wypowiedzi przedstawicieli WRDS-ów wskazała na problem ze zdyscyplinowaniem członków WRDS-u

do aktywnego uczestnictwa w jego pracach. Zauważyła, że brak kworum jest następstwem czyjeś nieobecności.

Pan Krzysztof Matela, Przewodniczący WRDS Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wiceprezes Zarządu BCC zauważył, że wynika to wyłącznie ze zbyt dużej liczebności grupy.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan wyraził zadowolenie ze zwołania dzisiejszego spotkania i z deklaracji pani Minister Olgi Semeniuk. Podkreślił jednak, że pomimo wcześniejszych zapewnień od 2016 roku takie spotkania odbywają się tylko przy okazji rozmów na temat nowelizacji ustawy. Stwierdził, że nie istnieje mechanizm współpracy między RDS a WRDS-ami. Wyraził wątpliwość, że Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego jest w stanie odbywać regularne spotkania z przedstawicielami WRDS-ów.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” wyraził oczekiwanie, że na spotkaniu w dniu 14 czerwca br. z Premierem Jarosławem Gowinem zostaną podjęte decyzje w sprawie formuły prowadzenia dialogu z WRDS-ami. Ponowił deklarację o gotowości organizacji regularnych spotkań z przedstawicielami WRDS-ów w ramach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego.

Ad 5.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przeszedł do kolejnego punktu porządku obrad posiedzenia dotyczącego informacji o przebiegu prac nad projektem dyrektywy o adekwatnych wynagrodzeniach minimalnych w UE. Oddał głos pani Barbarze Surdykowskiej, ekspertce NSZZ „Solidarność”.

Pani Barbara Surdykowska, Ekspert NSZZ „Solidarność” wskazała na problem przepływu informacji pomiędzy stroną rządową a stroną społeczną w zakresie poglądów i myśli prezentowanych przez stronę polską podczas prac w Radzie oraz dostępu do projektów i ostatecznych stanowisk RP w odniesieniu do projektów prawa unijnego. Zaznaczyła potrzebę wypracowania stałych kanałów komunikacji w zakresie stanowisk prezentowanych w Radzie. Ponadto wskazała na nieuporządkowany sposób prezentacji projektów stanowisk RP na stronach internetowych. Wskazała na wiele istotnych inicjatyw związanych ze sferą

społeczną, które aktualnie są przedmiotem prac w Unii Europejskiej i pozostają w zainteresowaniu partnerów społecznych np. implementację EFPS.

Pani Agnieszka Wołoszyn, Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii odniosła się do kwestii publikowania stanowisk przyjętych przez KSE. Wyjaśniła, że nie ma zwyczaju publikowania projektów stanowisk zanim zostaną one skierowane do parlamentu. Dodała, że jeżeli ktoś występuje o dostęp do informacji o stanowisku Polski to taką informację otrzymuje. Stwierdziła, że kwestia dostępności pozostaje poza właściwością Ministerstwa Rozwoju i koordynuje ją KPRM.

Pani Barbara Surdykowska, Ekspert NSZZ „Solidarność” stwierdziła, że obszar związany ze stanowiskami po Sejmie i Senacie jest problemem natury organizacyjno-technicznej. Odrębną kwestią jest to, że w sytuacji w której toczą się wyjątkowo ważne z punktu widzenia partnerów społecznych rozmowy w Radzie partnerzy społeczni nie otrzymują odpowiedzi na zadane pytania dotyczące poglądów prezentowanych na danym etapie prac.

Pani Agnieszka Wołoszyn, Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii zasugerowała zwrócenie się w kwestii stanowisk do KPRM. Dodała, że nie przypomina sobie pisma NSZZ „Solidarność” w kwestii prezentowanego przez Polskę stanowiska, na które nie zostałyby udzielona odpowiedź. Następnie odniosła się do kwestii negocjacji. Wyjaśniła, że jeżeli negocjacje toczą się za danej prezydencji to nie mają one charakteru jawnego. Dodała, że po zakończeniu danego etapu prac sporządzany jest tzw. progress report, którego upublicznienie odbywa się na posiedzeniu Rady.

Ad 6.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” poruszył kwestię dokonania ekspertyzy dotyczącej zasięgu i jakości układów zbiorowych pracy w Polsce oraz możliwości ich rozwoju. Zwrócił się o przybliżenie przebiegu dyskusji z ostatniego posiedzenia Prezydium RDS.

Pan Marek Wałęskiewicz, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii poinformował, że Prezydium kierunkowo przychyliło się do wniosku Zespołu o wykonanie ekspertyzy. Dodał, że zakres przedmiotowy

ekspertyzy ma być jeszcze przedmiotem uzgodnień Przewodniczących trzech Zespołów problemowych: ds. rozwoju dialogu społecznego, ds. prawa pracy oraz ds. budżetu wynagrodzeń i świadczeń socjalnych.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan powiedział, że jako Przewodniczący Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych wyraża poparcie dla tego wniosku. Stwierdził, że wniosek powinien zostać uzupełniony o następujące kwestie: dlaczego w Polsce obserwujemy odchodzenie od regulacji układowej (zakładowej, ponadzakładowej), jakie są tego przyczyny w opinii pracodawców i związków zawodowych i jakich zachęt strony oczekują? Wnioski legislacyjne. Dodał, że w jego opinii wniosek zawiera niepotrzebne zapytania o statystykę układów, która jest powszechnie dostępna.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” podsumował, że do wcześniej przygotowanego wniosku zostaną dopisane propozycje zgłoszone przez pana Jacka Męcinę z Konfederacji Lewiatan. Następnie wniosek zostanie skonsultowany z Przewodniczącym Zespołu problemowego ds. prawa pracy panem Henrykiem Nakoniecznym.

W wyniku dyskusji podjęto decyzję o potrzebie ponownej analizy zakresu przedmiotowego wnioskowanej ekspertyzy. Ponadto członkowie Zespołu zdecydowali o wystąpieniu do Państwowej Inspekcji Pracy o przekazanie danych dotyczących zakładowych układów zbiorowych pracy.

Ad 7.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przeszedł do dyskusji na temat implementacji porozumienia europejskich partnerów społecznych w sprawie cyfryzacji. Oddał głos pani Barbarze Surdykowskiej, ekspertce NSZZ „Solidarność”.

Pani Barbara Surdykowska, Ekspert NSZZ „Solidarność” przybliżyła kwestię implementacji porozumienia europejskich partnerów społecznych w sprawie cyfryzacji. Grupa robocza ds. europejskiego dialogu społecznego zaproponowała, aby organizacje, które nie są afiliowane w organizacjach europejskich wskazały w jakim zakresie chcą brać udział w pracach mających na celu wdrożenie tego porozumienia. Członkowie Grupy uzgodnili także, że organizacje wyznaczają po 1 przedstawicielu, która będzie odpowiedzialna za kwestię związane z cyfryzacją. Ponadto poinformowała o propozycji zorganizowania drugiego seminarium eksperckiego wspólnie z Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” dotyczącego wdrażania porozumienia.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” powiedział, że po odbyciu seminarium Grupa planuje złożenie wniosku o podjęcie dyskusji w sprawie porozumienia na posiedzeniu plenarnym Rady Dialogu Społecznego.

Ad 8.

W ramach spraw różnych **Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność”** przedstawił sytuację organizacji związkowej w spółce H. Essers Transport Company Poland Sp. z o.o. Następnie zwrócił się do strony rządowej o informację dotyczącą stanu prac nad ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych

Pani Agata Oklińska, Zastępca Dyrektora Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii poinformowała o skierowaniu wniosku o wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projektu nowej ustawy o sporach zbiorowych pracy. Obecnie wniosek czeka na rozpatrzenie przez Zespół ds. Programowania Prac Rządu i opinię Centrum Analiz Strategicznych. Zaznaczyła, że po wpisaniu projektu do wykazu nastąpią dalsze prace legislacyjne. Ponadto dodała, że projekt był już konsultowany z Departamentem Prawnym w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii.

Wobec wyczerpania wszystkich punktów porządku obrad, **Przewodniczący** podziękował zebranych za udział w spotkaniu i zamknął posiedzenie.

Wojciech Ilnicki

/-/

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Marlena Wiśniewska
Biuro Rady Dialogu Społecznego*